

3^η Εργασία Διαφορές Εξισώσεις & Μετασχηματισμοί

Άσκηση 3.1

Να λυθεί το ΠΑΤ

$$y' = y^2 - 2y - 3, \quad y(0) = 4, \quad y \neq -1, \quad y \neq 3$$

Έχουμε

$$y' = y^2 - 2y - 3 \Rightarrow \frac{dy}{dx} = y^2 - 2y - 3 \Rightarrow \frac{dy}{y^2 - 2y - 3} = dx \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \frac{dy}{(y+1)(y-3)} = dx \quad (1)$$

Άρα

$$\frac{A}{y+1} + \frac{B}{y-3} = \frac{1}{(y+1)(y-3)} \Rightarrow A(y-3) + B(y+1) = 1 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow Ay - 3A + By + B = 1 \Rightarrow (A+B)y - 3A + B = 1$$

Επομένως έχουμε

$$A + B = 0 \Rightarrow A = -B$$

$$-3A + B = 1 \Rightarrow -3A + B = 1$$

$$\text{Άρα } -3A + B = 1 \Rightarrow -4A = 1 \Rightarrow A = -\frac{1}{4}$$

$$\text{και } -B = -\frac{1}{4} \Rightarrow B = \frac{1}{4}$$

Συνεπώς η (1) γίνεται:

$$(1) \Rightarrow \int \frac{-\frac{1}{4}}{y+1} dy + \int \frac{\frac{1}{4}}{y-3} dy = \int 1 dx \Rightarrow$$

$$\Rightarrow -\frac{1}{4} \int \frac{1}{y+1} dy + \frac{1}{4} \int \frac{1}{y-3} dy = x + c \Rightarrow$$

$$\Rightarrow -\frac{1}{4} \ln(y+1) + \frac{1}{4} \ln(y-3) = x + c \Rightarrow \ln(y-3) - \ln(y+1) = 4x + 4c \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \ln \frac{y-3}{y+1} = 4x + 4c \Rightarrow \frac{y-3}{y+1} = e^{4(x+c)} \Rightarrow y-3 = ye^{4(x+c)} + e^{4(x+c)} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow y - ye^{4(x+c)} = e^{4(x+c)} + 3 \Rightarrow y(1 - e^{4(x+c)}) = e^{4(x+c)} + 3 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow y = \frac{e^{4(x+c)} + 3}{1 - e^{4(x+c)}} \quad \text{Επίσης έχουμε ότι } y(0) = 4$$

άρα

$$\frac{e^{4c} + 3}{1 - e^{4c}} = 4 \Rightarrow 4 - 4e^{4c} = e^{4c} + 3 \Rightarrow 5e^{4c} = 1 \Rightarrow e^{4c} = \frac{1}{5} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 4c = \ln \frac{1}{5} \Rightarrow 4c = -1,6 \Rightarrow c = -0,4$$

Επομένως $y = \frac{e^{4(x+0,4)} + 3}{1 - e^{4(x+0,4)}} \Rightarrow y = \frac{e^{4x+1,6} + 3}{1 - e^{4x+1,6}}$

Άσκηση 3.2

Να βρεθεί η γενική λύση της ΔΕ

$$(x \sin y + y)dx + (x^2 \cos y + x \ln x)dy = 0$$

Θέτουμε $P(x, y) = x \sin y + y$ και $Q(x, y) = x^2 \cos y + x \ln x$

Έχουμε $\frac{\partial P(x, y)}{\partial y} = x \cos y + 1$ και $\frac{\partial Q(x, y)}{\partial x} = 2x \cos y + \ln x + 1$

Επομένως παρατηρούμε ότι $\frac{\partial P(x, y)}{\partial y} \neq \frac{\partial Q(x, y)}{\partial x}$ άρα

η ΔΕ δεν είναι πλήρης.

Παρατηρούμε ότι

$$\begin{aligned}\frac{1}{Q}\left(\frac{dP(x, y)}{dy} - \frac{dQ(x, y)}{dx}\right) &= \frac{1}{x^2 \cos y + x \ln x} (x \cos y + 1 - 2x \cos y - \ln x - 1) = \\ &= -\frac{x \cos y + \ln x}{x^2 \cos y + x \ln x} = -\frac{(x \cos y + \ln x)}{x(x \cos y + \ln x)} = -\frac{1}{x}\end{aligned}$$

$$\text{Άρα } F(x) = -\frac{1}{x}$$

Άρα

$$R(x) = e^{\int -\frac{1}{x} dx} \Rightarrow R(x) = e^{-\int \frac{1}{x} dx} \Rightarrow R(x) = e^{-\ln x} \Rightarrow R(x) = x^{-1} = \frac{1}{x}$$

Επομένως, πολλαπλασιάζοντας με την $R(y)$, η ΔΕ γίνεται:

$$\left(\sin y + \frac{y}{x}\right)dx + (x \cos y + \ln x)dy = 0$$

Πλέον έχουμε $P(x, y) = \sin y + \frac{y}{x}$ και $Q(x, y) = x \cos y + \ln x$

Παρατηρούμε ότι $\frac{dP(x, y)}{dy} = \cos y + \frac{1}{x}$ και $\frac{dQ(x, y)}{dx} = \cos y + \frac{1}{x}$

Άρα $\frac{\partial P(x, y)}{\partial y} = \frac{\partial Q(x, y)}{\partial x}$, επομένως η ΔΕ είναι πλήρης

Από τη ΔΕΜΠ $\frac{\partial g(x, y)}{\partial x} = \sin y + \frac{y}{x}$ προκύπτει

$$\frac{\partial g(x, y)}{\partial x} = \sin y + \frac{y}{x} \Rightarrow g(x, y) = x \sin y + y \ln x + \varphi(y)$$

Από τη ΔΕΜΠ $\frac{\partial g(x, y)}{\partial y} = x \cos y + \ln x$ προκύπτει

$$\frac{\partial g(x, y)}{\partial y} = x \cos y + \ln x \Rightarrow \frac{\partial}{\partial y} (x \sin y + y \ln x + \varphi(y)) =$$

$$= x \cos y + \ln x \Rightarrow x \cos y + \ln x + \varphi'(y) = x \cos y + \ln x \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \varphi'(y) = 0 \Rightarrow \varphi(y) = c$$

Άρα $g(x, y) = x \sin y + y \ln x + c$